

PRIT PÄRN

1904/73

Nad kirjutavad teatrilt alati nii keeruliselt, et kunagi ei saa aru, kas neile meeldis või ei meeldinud või ei saanud nad ise kah aru. Teinekord on ilus tükk, aga siis loed lehelt ja hakkab päna. Vaatad jälle etendust ja hakkab jälle hea. Siis loed jälle lehelt ja hakkab jälle halb. Need on need kaks teatrilmaski: see, mis naerab, on vaataja oma, see, mis nutab, on kriitiku oma.

Nüüd mõtlesin, et peab ikka ise arvustama. Nii tore lugu oli, et ei saa enam vaht olla. Teatris olin ilusti vaht, aga kui välja sain, hakkasin kohe ümber sama Mozarti laule abee Lorenzo da Ponte libretole.

Sest kui üliõpilased võivad ilma diplomita laulda, siis võib ju tänuilik vaataja ka ilma diplomita ümiseda.

See ooper on nii õpetlik, et seda märgiti Opetajate Majas. Ametlikult on tal küll pikem nimi, aga tükil endal on veel pikem: «Cosi fan tutte ossia La scuola degli amanti». Tõlkes on see «Armastuse kool». Kui omal ajal Vete-maa «Meistrite kooli» näidati, siis olid ka kõik kohad täis, aga igal vaatajal oli oma tool. Nüüd istus esimese reaktiivteatritestikümne tooli peal 18 inimest! Armastuse asjades tahavad ju kõik meistririd olla.

Väga südamlilik etendus. Palju huvitavat rahvast. Estoonalasi ja tudengeid, nende sugulasi ja abikaasasid. Aga lihtinimesele oli see eriline elamus. Tine-dalt ühe katuse all, kokku litsutud nii-

RETSENSIOON

suguste tiitlitega, kakks ja pool tundi järjest! Ausal teel nangelud pääsmega niisugusel esietendusel, kuhu Mati Palm ja Ivo Kuusk said ilmselt ainult tutvuse kaudu! Kui keegi küsiks mu käest, ega ma juhuslikult taha kuhugi etendusele minna, siis ma ütleksin, et «Cosi fan tutte ossia La scuola degli amanti» võiks vaadata kas või ilma sõumata. Ehkki seal oli puhvet ka. Nii suure mulje jättis mulle 15. märts Opetajate ja Teiste Haridustööliste Hoones Raekoja platsis.

No muusika on võrratu! Ehkki «Estonia» orkester on nüüd küll enam-vähem laiali läinud, aga üks vahva keelpillirühm on õnneks veel järel ja dirigentidest Kirill Raudsepp. Opetajate Majas ei olegi pörandas sees orkestri auku, sest saal on teisel korrusel ja vanasti teise korruse pörandasse auke ei tahetud ehitada. Muusikud olid nurga taga niis. aga mingit pahast mõttes nurgatagust muljet ei jäänud.

Lava ei olnud kah muud kui ise teinud. Ja nii kitsas ruum, et publik pidi saali astumiseks üle lava ronima. Võttis rambipalaviku sisse küll, kes enne polnud juhtunud laval käima. Aga kunsti ja kõige muu vahel just see erinevus ongi, et kaubahallis, ütleme, on ruumi palju, aga ikka võtab torisema, etendus võib olla kas või kitsikuses, aga ometi teeb olemise armsaks.

Itaalias on niisugune komme, et kui kaks öde jäävad ajutiselt ilma kavalerideta, siis sokutatakse neile peagi uued kunded. Eks juhtunudki nii, et Eugen Antoni ja Olev Kriisa kutsuti täitsa ootamatult sõtta ning Lydia Roos ja Kaie Ojasoo said varsti aru, et seal võivad peigmehed ka mitte tagasi tulla. Nii need Idamaa mehed jaole saidki. Jaole heas mõttes. Tüdrukud ei tahtnud neile suudki anda. Ühtesid alguses kohe ära, et ei mingil juhul aga üsna pea lausid juba, et «sina võtad brüneti ja mina saan šataáni», mis ooperi puhul tähendab, et üks hakkab tenori ja teine baritoniga. Sellega läks Liina Saaril ja Tarmo Sillal korda tõestada, et ilma armukeseta tullakse elus toime ainult siis, kui oma mees ise endale aeg-ajalt turbani pähe seob ja selvemeetodil sarved pähe saab.

vad. Üks itaalia pudel seis is neil laval ühtelugu, aga ei saanud nad sedagi tüh-jaks, peale Alfonso ei võtnud keegi.

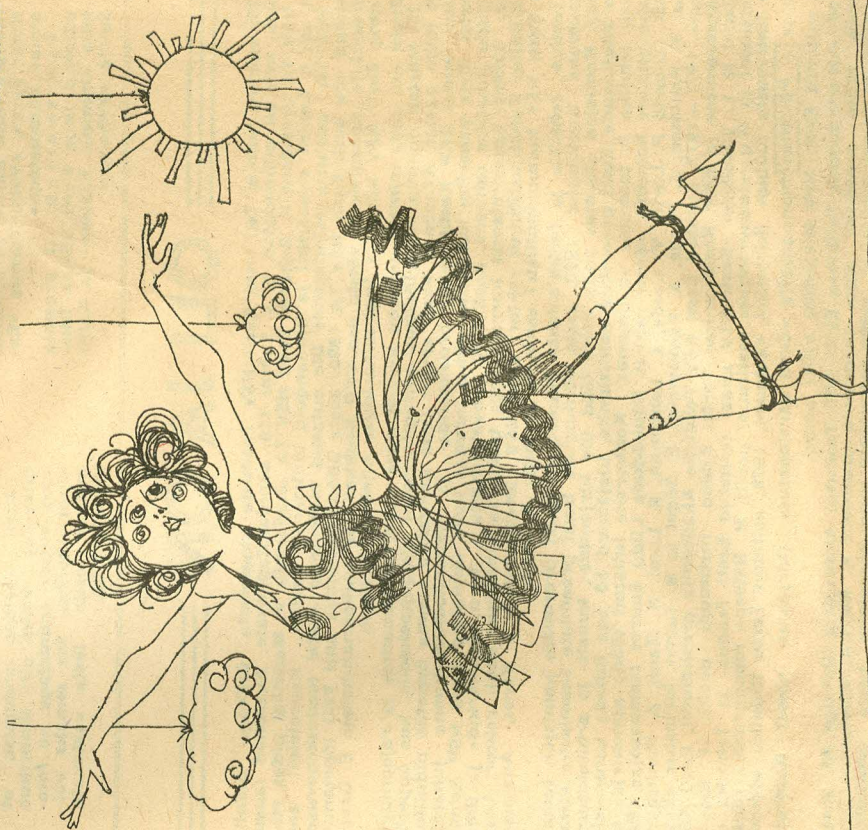
Kuidas piltide vahel dekoratsioonide vahetatakse, see on lihtsalt väga vaik-mukas, aga kuidas täpselt, sellest ma vaikin. Kõik muu olen nagunii välja lobisenud!

Välja minnes katsusin järele: jah, neid ahje enam siiski vist ei kõeta. Muidu täpselt nagu Kadrioru lossis, seal kah vist ei kõeta enam puudega, ainult veidi kahvatuma sinisega kirjatud ahjupotid.

Vist hakkab vanaks jääma, kuidas üks noorte inimeste näitemäng ja lal-mine muidu meele nii rõõmsaks võivad teha.

Cosiga teiegi fan tutte! Ossia La scuola degli amanti.

OPERAAL

EDGAR VALTER

